

**Slovenija
enakih možnosti**

11. Kongres
Socialnih demokratov

Deklaracija Socialnih demokratov za solidarno evropsko unijo, za ljudi!

Evropska integracija je eden najpomembnejših političnih projektov v moderni zgodovini človeštva. Temelji na edinstveni ideji svobodnega, pravičnega in solidarnega življenja v skupnosti, ki presega nacionalne meje. **Skupno življenje je utemeljeno na partnerstvu, medsebojnem spoštovanju in enakopravnosti vseh držav članic** – vse s samo enim ciljem: izboljšati življenje prebivalcev Evrope.

Da temeljne vrednote EU niso samoumevne, so pokazali izzivi in krize zadnjega desetletja. Njihove posledice - tudi zaradi napačnih odzivov največjih tradicionalnih strank EU in tudi nas, SD, so naraščajoč ekstremizem, nacionalizem, zapiranje držav, nespoštovanje dogovorov, avtoritarni voditelji, populizem, ki spodbuja strah, sovražni govor in ksenofobijo, ter dejstvo, da Evropa v očeh številnih svojega osnovnega poslanstva ne izpolnjuje več.

Demokratske politične stranke v Evropi imamo zato veliko odgovornost: vrniti Evropo ljudem in vrniti EU njeno poslanstvo.

Tega ne moremo narediti samo z idejami na papirju, temveč z dejanji, ki bodo uresničevala skupen in najvišji cilj: izboljšati kakovost življenja vseh prebivalcev. Pri razvoju svojih idej bomo upoštevali zelo preprosto merilo: ali naše politike prinašajo boljše življenje vsakomur, tudi najbolj ranljivim in manjšinam?

To so jasne zaveze nas, socialnih demokratov.

Evropa za ljudi je skupnost, ki spoštuje človekove pravice ter temeljna načela in vrednote, na katerih je utemeljena. Svojim prebivalcem je neposredno demokratično odgovorna, in je solidarna. V Evropi za ljudi ob prisotnosti kulturne raznolikosti vlada medkulturni dialog. Z najvišjimi zaščitnimi standardi je ohranjen naraven življenjski prostor tudi za naslednje generacije in omogočen je razvoj vsem. V Evropi za ljudi izobrazba ni namenjena zgolj utirjanju ljudi na trg dela, temveč jim omogoča širšo kulturo in jih vzgaja za humanizem. V taki Evropi vlada pravo, nacionalni egoizem pa ne prevladuje nad skupnimi dogovori.

Takšna mora (spet) postati Evropska unija in to je naš cilj.

Institucije Evropske unije izhajajo iz bistva evropske ideje: moč in suverenost pridobiva tisti, ki ju je sposoben demokratično usklajevati z drugimi. Zato morajo institucije prevzeti pobudo, **delati neodvisno, transparentno in usklajevati interese celotne skupnosti držav in vseh njihovih prebivalcev.**

Zavzemamo se za pravila, ki bodo preprečevala oziroma kaznovala vsa ravnanja, s katerimi institucije ali članice kršijo evropsko pravo, temeljna načela EU in pravice njenih prebivalcev.

Evropa mora postati bolj demokratična in razumljiva, da bo bližje ljudem. Proces izbire skupnih kandidatov za izbor predsednika Evropske komisije se mora nadaljevati. Evropska komisija mora v prihodnosti postati prava evropska vlada, ki bo izvoljena v Evropskem parlamentu. S tem bo vzpostavljena prava politična odgovornost do ljudi.

Naš najpomembnejši cilj je nov sporazum o evropski solidarnosti. Čas je, da končamo s politiko varčevanja, ki krni težko priborjene ekonomske in socialne pravice in ne vodi v razvoj in varnost, ter začnemo vlagati v družbeni in gospodarski razvoj. Potrebujemo zelene investicije, inovacije, dobra delovna mesta, izobraževanje in močno industrijsko politiko. Onemogočiti moramo vse možnosti za davčne prevare, izogibanja plačevanju davkov, davčni damping. Čas je za pravično plačilo delavcem, za dosledno spoštovanje njihovih pravic ter prenovo socialnih politik, ki morajo upoštevati spremenjena socialna tveganja postindustrijske dobe.

Evropa naj bo v večji meri kot doslej utemeljena na pravičnosti in zmanjševanju neenakosti med ljudmi. Evropski družbeni model mora temeljiti na povezavi svobode in odgovornosti, na gospodarskem uspehu in socialni varnosti.

Veliki mednarodni izzivi zahtevajo skupne politične odgovore, za kar **potrebujemo okrepljeno skupno zunanjo in varnostno politiko EU**, delujočo migracijsko in begunsko politiko, boljše sodelovanje v boju proti mednarodnemu terorizmu. Evropsko zunanjo politiko je treba jasneje usmeriti v zagotavljanje globalnega miru, vključujoč instrumente mednarodnega razvojnega sodelovanja in mednarodno humanitarno pomoč.

Odločno se moramo postaviti na stran miroljubnega mednarodnega sodelovanja in multilateralizma, na razraščajoči se populizem pa dosledno in razumno odgovarjati z utrjevanjem demokracije, vladavine (mednarodnega) prava, človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Evropska unija ni nekaj, kar je samo po sebi dano ali večno. Kot skupnost miru in napredka bo obstajala le, dokler bo lahko zagotavljala boljšo prihodnost za vse. **Socialna demokracija nosi zgodovinsko odgovornost, da obudi sodelovanje vseh naprednih sil v politiki in civilni družbi, ki EU lahko razvijajo povezovalno in demokratično – vsaka drugačna pot namreč lahko pelje v zaton razuma in obrat k temni plati evropske zgodovine.**

To moramo imeti v mislih tudi na prihodnjih evropskih volitvah. Ne dovolimo, da o naši in prihodnosti naših otrok odločajo drugi. **Glas socialne demokracije je glas za boljšo Evropo – Evropo za ljudi.**

* * * * *

Krize v EU so porušile politično in družbeno ravnovesje. Evropska identiteta izgublja svojo moč. Institucije in politike ne zagotavljajo več ekonomske in socialne varnosti. Soočeni smo z vzponom radikalnih idej, ki predvsem z vzbujanjem strahu učinkovito naslavljajo civilno družbo. Napredne stranke imamo dolžnost, da Evropi vrnemo ugled, državljanom pa dostojno življenje. Prihodnje delovanje socialne demokracije mora temeljiti na povezanosti. Opredeliti moramo skupna in konkretna vprašanja, ki so pomembna za ljudi. Podati moramo jasne zasnove rešitev.

Slovenski socialni demokrati bomo v naslednjem mandatu zastavili realne predloge za:

- prerazporeditev dela in kapitala, ki bo omogočila razvoj dela, socialno varnost in vključenost vseh prebivalcev EU,
- spopadanje z demografsko sliko Evrope in upravljanje z migracijami ter skrb za begunce in azilante,
- zagotavljanje enakih pravic med spoloma in pravic manjšinam,
- vzpostavljanje kredibilnega medijskega prostora in kulturo govora,
- boj proti nacionalizmu ter avtoritarnim in skrajnim politikam ter
- spoštovanje vladavine prava, transparentnost in odgovornost voditeljev doma in v Evropi.